

חיים כהן נודבר

גדולה מזו של התעללות בתחנות אוטובוסים, אבל זה אינו הבדל של מהות אלא של דרגה. שניהם מעידים על ברוטליזציה של חיינו ושניהם כאחד הם סיבה ומסובב. הא בהא תליא! כל טרוריות, פנימי או חיצוני, לא ידוכא באמצעות טרוריות נגד, וכל טרוריות מצד זה או אחר יגרור אחריו טרוריות נגדיו."

מלים קשות ביותר מטיח מר כהן כלפי העתונות: "אינני מצפה מהעתונות שתהווה גולם מוסרי. כש-אני מחפש אמנות צרופה אני לא צופה בפרסומת. כשאנו מחפש קריאה מהנה אני לא קורא עתון. ואני מודע לכך שהעתונות מזייפת נמסלפת ומש-קרת. הם עושים עיתונות, הם לא מתיימרים לעשות מוסר. אם יש לי טענה כנגד העתונות — זה בעניין אחד בלבד: שהם באמת מאמינים שהם יודעים יותר טוב מכולם. לכן גם אני לא מתפלא שהם נט-פלים למסכנה הזו יערי, שהם עושים סנסציה, שהם מנפחים מעבר לכל מידת. גם לא מתפלא שהם מת-נשאים להיות מתקני עולם. לא הייתי מגביל את החופש הזה, אבל חופש מחייב שברגע שמישהו מנ-צל את החופש הזה לרעה — יחן את הדין. אך מע-בר לכך, חוק הצנזורה על סרטים ומחזות הוא בושה וחלפה לדמוקרטיה. יש חוק לשון הרע, ואם אדם מרצונו יפרסם, ובכוונה פלילית יעבור על החוק הזה, הרי הוא צריך לבוא על עונשו ותו לא. הפי-לוסוף מילטון כבר אמר לפני שלוש מאות שנה: "אין דבר הי יותר מספר אסור."

ועל פרסום שמות חשודים: "עסקתי בשאלה זו עוד בהיותי יועץ משפטי לממשלה. ראיתי כמה פעמים שפרסום שמו של חשוד שהועמד לדין ואחר כך יצא זכאי, אני אפילו מוכן להרחיק לכת, אפילו יצא חייב — איזה עוול ואסון היה זה לילדיו, למש-פחתו. זה פשוט לא ייאמן! אין לך נקמנים אכזריים יותר מילדים ומי שלא ראה בסבלו של ילד אשר שכנו בכיתה מתרחק ממנו ואינו מוכן לשבת לידו — לא ראה סבל מימיו. — אין שום זכות לציבור לדעת! זכות הציבור לדעת זו המצאה של העתונות. בשום ספר משפטי לא תמצא זכות כזו. יש זכות הדעה והדיבור והפרסום וחופש העתונות. וכשאני בא ורוצה להגביל זכותך לכתוב לפרסם ולומר מה שיש לך לומר, צריך להיות אינטרס משפטי שקול כנגד כוחו של החוק תמית פרסום, ודעה ודיבור, הבעיה היא תמיד שאלה של שקילה. של איזון."

בגליון ראש השנה של "חותם" נתפרסמה שיחה עם חיים כהן, לשעבר שופט בית המשפט העליון. לא המקום ולא הזמן — עשרת ימי תשובה — להתייחס לדברי הנאצה והתפלות נגד אמנות ישראל של כבוד השופט שחרץ דינים ומשפטים, מתוך הש-קפה ותפיסה, כפי שהן מתגלות אחרי שפרש לגימ-לאות. עם זה ראוי לצטט מדבריו ולו גם בקיצור, ליתר בעיית שונות שנתעוררו באחרונה בחיים הצי-בוריים. אך קודם לכל ראוי להביא את דבריו בעד-ג שנתון וגירושיו לפי ההלכה, כפי שדבר מקובל במדינה אבל, היא טוען, "הדבר נקבע בזמנו, כדי למנוע מלחמת תרבות ואילו המלחמה הזאת היא בעיצומה".

על זכות החנינה לנשיא ודרך יישומה — אומר מר כהן: "שאלה זו אינה מתעוררת כלל מפני שנשיא המדינה צריך להשתמש בסמכות זו כמעשה חסד, כמעשה נדבה, מתוך רוחב הלב ואיש אינו יכול לבוא אליו בטענה על השימוש הזה בזכות החסד. זהו הפריווילגיה, הפריווילגיה של". עם זה הוא מצטער על הצורה שהדבר נעשה, "רצו אליו באמצע הלילה, הביאו אליו עורכי דין ועוד אחד שהיה פעם שותף שלי, זה לא ממלכתי, כך זה לא ייעשה", אבל "יש לנשוא סמכות חסד. אף על פי שמגיע לפלוג עונש אף על פי שהשופט צדק בה-טילו עליו עונש — אנג (הנשיא) לפנים משורת הדין ומתוך הרחמים שבלבי, שולח אותו הביתה. על חסד זה, על רחמים אלה אי אפשר להתווכח. מטבעו של החסד, שהוא אישי, לבני לא מוצדק — — — וכל מי שניתנה לו חנינה צריך לשמוח שזה מן ההפקר". מובן כהן שולל, "העצומים ואמיפות עם למען חנינות אלה ואחרות" ואין לד, "ולגריזציה גרועה מזו".

מה כהן סבור, "ששום עונש חמור, ככל שיהיה, אינו מועיל ולא כלום. אין לעונשין פעולות הרחעה, בייחוד לא בעבירות שנעברו מתוך מניעים אידיאול-וגיים — — — אינך מרתיע את העבריינים שלא לעבור את העבירה פעם נוספת, מפני שהאידיאול-וגיה שלהם לא נשתנתה — — — על ידי הטלת העונש אתה יוצא חובת החוק ותו לא". הוא מגנה "כל הקנאות המיליטנטיות מכל הצדדים של אידי-אולוגיות ודעות ואמונות שכל אחת מהן היא כבר עילה לצאת למלחמה על בעל הדעה האחרת. בשם אידיאולוגיה שורפים תחנות אוטובוסים ושורפים בתי כנסת, נכון שהשעלוריה של שריפת בתי כנסת

17.10.86
 יצא חייב
 יום ג' ט' תשס"ו